

Místní národní výbor Poloučany

1945-1963

Inventář

EL NAD č.: 83
AP č.: 417

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce archivního fondu.....	3
II. Vývoj a dějiny archivního fondu.....	7
III. Archivní charakteristika archivního fondu.....	9
IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu.....	9
V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky.....	10
Seznam použitých pramenů a literatury.....	11

Přílohy:

Příloha č. 1: Seznam použitých zkratk.....	12
Příloha č. 2: Předsedové MSK a MNV v Poloučanech v letech 1945-1963.....	13
Inventární seznam.....	14

Úvod

I. Vývoj původce archivního fondu

Původcem archivního fondu je Místní správní komise Poloučany a Místní národní výbor Poloučany vyvíjející svou činnost od 9. listopadu 1945 do 31. prosince 1963. Obec spadala v letech 1945-1949 pod politický okres Planá, který byl však k 31. lednu 1949 zrušen podle vládního nařízení č. 3/1949 Sb., o územní organizaci okresů v českých zemích. Obec Poloučany se stala v letech 1949-1960 součástí okresu Stříbro. Na základě reformy provedené zákonem č. 280/1948 Sb., o krajském zřízení, byl od 1. ledna 1949 zřízen Kraj Plzeňský, jehož součástí se stala i obec Poloučany. Při dalších územních změnách v roce 1960 byla obec Poloučany přiřazena s účinností od 1. července 1960 do okresu Tachov.

Národní výbory byly zřízeny po druhé světové válce jako správní orgány obcí a vyšších územně správních celků. Nahradily tak od r. 1850 fungující obecní úřady, resp. úřady vyšších územně správních celků. Právní základ jejich existence byl položen ústavním dekretem presidenta republiky ze dne 4. prosince 1944 o národních výborech a prozatímním Národním shromáždění, na nějž navazovalo vládní nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů. Poté následovaly stovky dalších norem, které určovaly podmínky a pravidla pro fungování národních výborů, jejich složek, zřizovaných organizací atd. Éra národních výborů byla uzavřena v roce 1990, kdy došlo ke znovuobnovení obecních úřadů, resp. zřízení dalších úřadů pro správu vyšších územně správních celků.

Shora uvedené vládní nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů, částečně pozměněné vládním nařízením č. 44/1945 Sb., o rozsahu působnosti národních výborů, určovalo, že se v každé obci měl ustavit místní národní výbor. Vnitřní složení, pravomoci, hospodaření, vedení a podepisování některých druhů písemností určovala Směrnice ministerstva vnitra č. 6 ze dne 19. května 1945 uveřejněná v Úředním listu republiky Československé a navazující Prozatímní organizační řád místních národních výborů z roku 1947. Tyto dokumenty rozlišovaly národní výbory na volený sbor složený z členů národního výboru, jeho složky (rada, předseda, referenti, komise) a úřad národního výboru.

Národní výbory byly definovány jako orgány zastupitelské a orgány veřejné správy, které v obvodu své působnosti spravují všechny veřejné záležitosti, pokud nejsou spravovány jiným veřejným orgánem. Ve věcech státní správy byly národní výbory podřízeny vládě a zároveň byla uplatněna podřízenost národního výboru nižšího stupně národnímu výboru vyššího stupně. Stanovení vnitřní organizace a způsobu, jakým mají národní výbory vykonávat svou působnost, byly v pravomoci ministra vnitra. Dnem ustavení místního národního výboru zaniklo obecní zastupitelstvo, obecní úřad se stal úřadem místního národního výboru a prováděl veškerá jeho rozhodnutí a opatření.

Pro dočasnou správu obcí, kde pro převážnou většinu obyvatelstva státně nespolehlivého, tj. zejména v pohraničí, nemohl být ustaven místní národní výbor, byly jmenovány okresními národními výbory, resp. okresními správními komisemi místní správní komise, jejichž pravomoci byly stejné jako pravomoci místních národních výborů. Místní správní komise měly mít 3 až 6 jmenovaných členů, rovněž předseda místní správní komise byl jmenován, nikoliv volen.

Okresní správní komise v Plané u Mariánských Lázní jmenovala dne 9. listopadu 1945

Ferdinanda Fűrbachera předsedou Místní správní komise v Poloučanech. Jmenovací listiny ostatních členů MSK se nedochovaly, přesto se dá předpokládat, že byli jmenováni zároveň i ostatní známí členové MSK: Václav Švík, Jindřich Lom, František Vojtěch (místopředseda), Jan Fűrbacher, Václav Kříž, Bohumil Founě, Josef Šanda.

Místní správní komise měly být nahrazeny místními národními výbory na základě výsledků voleb do ústavodárného Národního shromáždění podle § 1 a § 11, odst. 2 vládního nařízení č. 120/1946 Sb., o obnovení národních výborů na podkladě výsledků voleb do ústavodárného Národního shromáždění, ze dne 27. května 1946. Hlavním kritériem pro vznik místního národního výboru byl počet 50 platných voličských hlasů v obci. Pokud počet platných hlasů nedosáhl tohoto počtu, fungovala v obci i nadále místní správní komise nejdéle do roku 1950, kdy byla na základě vládního nařízení č. 14/1950 Sb., o organizaci místních národních výborů, přeměněna na místní národní výbor. Není zřejmé kolik se v Poloučanech zúčastnilo voličů, protože data za Poloučany byla započtena společně s obcí Dlouhé Hradiště (95). V obci i nadále působila místní správní komise.

Na základě výsledků voleb do Ústavodárného národního shromáždění, konaných dne 26. května 1946, zřejmě došlo ke změnám ve složení MSK v Poloučanech. Na kandidátce ze dne 11. května 1946 je navrženo 9 členů do národního výboru (Karel Maroušek, Jindřich Lom, Jan Fűrbacher, Josef Nezbeda, Vojtěch František ml., Jaroslav Kaiser, Václav Švík, Josef Šanda, Ferdinand Fűrbacher) a 4 náhradníci (Bohumil Founě, Karel Chvosta, Václav Kříž, Michal Mašťák). Avšak k přeměně MSK na MNV nedošlo (pravděpodobně z důvodu malého počtu dosídleného obyvatelstva) a v obci i nadále působila MSK a to až do reorganizace v roce 1950.

Od 14. října 1946 vypadalo složení MSK následovně: předseda Karel Maroušek, místopředseda František Vojtěch, členové Josef Šanda, Jindřich Lom a Jaroslav Kaiser.

Při schůzi MSK byl dne 17. března 1947 přijat za tajemníka Václav Jonáš, který zastával funkci pravděpodobně nepřetržitě až do roku 1951. Dne 6. dubna 1947 mu předal pokladnu Jaroslav Kaiser.

Až do vydání ústavního zákona č. 150/1948 Sb., z 9. května 1948, jímž byla schválena ústava Československé republiky, měly dosavadní právní normy týkající se národních výborů prozatímní charakter. V Ústavě 9. května byly NV definovány jako „nositelé a vykonavatelé státní moci v obcích, okresích a krajích“ a jejich existence byla právně zakotvena jako nedílná součást státního zřízení ČSR. Zcela novým prvkem bylo zavedení principu volitelnosti NV; do té doby byli jejich členové jmenováni příslušným ONV na návrh Národní fronty.

Novým členem MSK byl dne 12. července 1948 jmenován Ferdinand Fűrbacher. Dne 9. srpna 1948 došlo k utvoření obecní finanční komise v Poloučanech ve složení – Josef Nezbeda, Václav Šíp, Bohumil Founě a Ferdinand Fűrbacher. V listopadu 1948 byla reorganizována a zvolena mimořádná vyživovací komise ve složení – předseda Josef Kříž a členové Michal Mašťák a František Vojtěch.

V souvislosti s realizací zákona č. 268/1949 Sb., o matrikách, byla v jednotlivých okresech Plzeňského kraje určena sídla matričních obvodů a stanoven jejich územní rozsah. Obec Poloučany spadala do 30. června 1960 do matričního obvodu Konstantinovy Lázně a od 1. července 1960 byla převedena do matričního obvodu Bezdržice.

K ustavení MNV došlo v květnu 1950 podle § 27 odst. 1, vládního nařízení č. 14/1950 Sb., o organizaci místních národních výborů. ONV ve Střibře jmenoval dne 6. června 1950 na návrh MAV NF 9 členů MNV: Jaroslava Kaisera, Václava Šípa, Boženu

Fürbacherovou, Marii Vojtěchovou, Jiřího Pazderu, Vladimíra Marouška, Karla Marouška, Františka Vojtěcha, Ferdinanda Fürbachera. Podle kategorizace MNV spadala obec Poloučany do I. kategorie (do 600 obyvatel) s počtem nejméně 15 členů MNV. Na návrh ONV ve Stříbře snížil KNV v Plzni výměrem ze dne 27. června 1950 počet členů MNV a rady (podle § 19 a 20 vl. nař. č. 14/1950 Sb.) na 9, resp. 3 členy rady, z důvodu malého počtu obyvatel (58).

Na ustavující schůzi reorganizovaného MNV konané dne 18. června 1950 byl předsedou MNV zvolen Vladimír Maroušek, místopředsedou a zemědělským referentem František Vojtěch a třetím členem rady Václav Šíp.

V prosinci 1950 rezignoval na členství v MNV Jiří Pazdera a na jeho místo byl jmenován dne 17. ledna 1951 ONV ve Stříbře Václav Kříž. K další změně ve složení MNV došlo v srpnu 1951, kdy předseda MNV Vladimír Maroušek rezignoval (z důvodu odchodu za prací do Ostravy) a za nového předsedu byl navržen dosavadní člen MNV Karel Maroušek. Jako nový člen MNV byl navržen Bohumil Founě. Všechny tyto změny a návrhy ONV ve Stříbře vzal na vědomí a schválil dne 29. srpna 1951.

Vládním nařízením č. 119/1951 Sb., o tajemnicích místních národních výborů, byla upravena působnost tajemníků MNV jako jejich plně uvolněných funkcionářů; ustavit a odvolat je mohlo plénum na návrh ONV. Tajemník byl výkonným orgánem MNV a za svou činnost odpovídal jeho předsedovi a radě, řídil se jejich pokyny a současně byl odpovědný radě, předsedovi a tajemníkovi nadřízeného ONV, kteří rovněž usměrňovali jeho práci. Zúčastňoval se všech schůzí pléna a rady a působil také jako politický a odborný poradce i pomocník MNV, a to zejména v oboru zemědělské výroby; podrobnější popis jeho působnosti je uveden v ustanoveních písm. a) – f) odst. 1 § 3 výše uvedeného vládního nařízení.

Funkci tajemníka prozatímně vykonával v roce 1951 Václav Jonáš. ONV ve Stříbře navrhl dne 19. března 1952 na funkci tajemníka v Poloučanech Bohumila Haicera, který ji vykonával až do 31. května 1954.

Do existence národních výborů pak významně zasáhl až ústavní zákon č. 12/1954 Sb., o národních výborech a na něj navazující zákony a vládní nařízení č. 13/1954 Sb., o národních výborech, č. 14/1954 Sb., o volbách do národních výborů, č. 16/1954 Sb., o změnách územních obvodů některých národních výborů a č. 23/1954 Sb., o organizaci výkonných orgánů národních výborů. Dosavadní struktura národních výborů zůstala těmito normami v podstatě nedotčena, pouze v sídlech krajských národních výborů vznikly městské národní výbory. Poměrně zásadně však byla změněna vnitřní organizace větších národních výborů (obce nad 6000 obyvatel) zrušením referentského systému, jehož místo zaujaly jednotlivé odbory národních výborů, v jejichž čele již nestáli členové rady, nýbrž úředníci.

Podle § 3, odst. 5 zákona č. 13/1954 Sb., o národních výborech, se volil do místních národních výborů 1 člen nejméně na 100 obyvatel a nejvýše na 200 obyvatel podle velikosti obce. V obcích do 900 obyvatel se volilo 9 členů. Místní národní výbory se měly scházet ke svým zasedáním nejméně jedenkrát za měsíc (§10). Rada národního výboru se skládala z předsedy NV, jeho náměstka, popř. náměstků, tajemníka a ostatních členů rady. Všichni členové rady byli voleni národním výborem na jeho prvním zasedání. Národní výbor mohl svou radu i její jednotlivé členy kdykoli odvolat.

Podle zákona č. 14 /1954 Sb., o volbách do národních výborů, byly uskutečněny první volby členů národních výborů všemi občany, majícími volební právo. Volební období bylo

stanoveno na tři roky. První volby do místních národních výborů se konaly 16. května 1954.

Do voleb v květnu 1954 bylo navrženo a zvoleno 9 členů MNV – Václav Šíp, Karel Maroušek, Ferdinand Fürbacher, Václav Kříž, František Vojtěch, Jaroslav Kaiser, Bohumil Founě, Karel Maroušek st., Josef Vojtěch. Na ustavující schůzi konané dne 26. května 1954 byl předsedou zvolen Ferdinand Fürbacher, tajemníkem František Vojtěch, který současně obstarával pokladní službu. Účetní evidencí byla pověřena s. Picková ze Stříbra, kterou vystřídal od 1. ledna 1955 Bohuslav Picka. Členy jednotlivých komisí se pro absenci archiválií nepodařilo zjistit.

Následující volby se konaly dne 19. května 1957 v souladu se zákonem č. 11/1957 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o volbách do národních výborů. Tímto zákonem byl pozměněn a doplněn zákonem č. 14/1954 Sb., o volbách do národních výborů, jehož úplné znění bylo vyhlášeno ministrem spravedlnosti dne 16. března 1957 vyhláškou č. 12/1957 Sb., o úplném znění zákona o volbách do národních výborů.

Ve volbách v květnu 1957 bylo navrženo a zvoleno 9 členů MNV – Karel Maroušek, Bohumil Founě, Hynek Roučka, Michal Mašťák, Metoděj Kříž, Václav Kříž, Božena Fürbacherová, Žofie Vojtěchová, Marie Kloudová. Na ustavující schůzi konané dne 30. května 1957 byl zvolen předsedou MNV Václav Kříž, tajemníkem Karel Maroušek a třetího člena rady nelze zjistit. Účetní službou byl pověřen Václav Jonáš (z Okrouhlého Hradiště). Následovala volba jednotlivých komisí – zemědělské, finanční, kulturně osvětové a školské. Členy jednotlivých komisí se pro absenci archiválií ani v tomto volebním období nepodařilo zjistit.

Podle zápisů z revizí prováděných kontrolním odborem ONV ve Stříbře je zřejmé, že činnost MNV a stálých komisí byla naprosto nedostačující, funkcionáři neplnili svoje úkoly a tím porušovali tehdy platné zákony a nařízení.

S účinností od 1. července 1960 došlo na základě zákona č. 36/1960 Sb., o územním členění státu, k reorganizaci okresu Tachov, do něhož byly zahrnuty nejen obce stávajícího okresu Tachov, ale i část obcí náležejících dosud pod správu ONV Stříbro, ONV Mariánské Lázně a ONV Horšovský Týn. Po této reorganizaci obec Poloučany náležela pod správu ONV v Tachově. Zároveň došlo k reorganizaci krajů a sloučením Plzeňského a Karlovarského kraje vznikl kraj Západočeský.

V rámci integrace obcí prováděné v roce 1960 došlo ke sloučení obce Dlouhé Hradiště s obcí Poloučany. Slučování obcí pro nové území okresu Tachov projednala a schválila rada ONV ve Stříbře dne 22. dubna 1960. Obec Dlouhé Hradiště se tak stala osadou obce Poloučany s účinností od 1. července 1960.

Další volby do MNV (ale též do NS, KNV, ONV, MěNV) se konaly na území celého státu dne 12. června 1960 podle nového územního uspořádání. V souladu se zákonem č. 39/1960 Sb., o volbách do národních výborů, se do národních výborů poprvé volili poslanci (dříve členové) a volební období bylo prodlouženo z původních tří na čtyři roky. Působnost MNV byla upravena zákonem č. 65/1960 Sb., o národních výborech, ze dne 25. května 1960.

Ve volbách konaných dne 12. června 1960 bylo do MNV v Poloučanech zvoleno jedenáct členů: Josef Hošek, Alois Červenka, Josef Kříž, Marie Machová, Václav Kříž, Anna Fürbacherová, Vlastimil Karas, Josef Patera, Karel Kloud, Václav Sova, Gustav Šícha. Na ustavující schůzi nově zvoleného MNV konané dne 21. června 1960 byl předsedou zvolen Josef Hošek, tajemníkem Alois Červenka, členy rady Josef Kříž, Václav Kříž. Následovala volba jednotlivých komisí – zemědělské (předseda Josef Kříž), finanční (předseda Václav

Kříž), kulturně školské, trestní a komise pro ochranu veřejného pořádku. Účetní evidenci a pokladní službou byl sice pověřen předseda finanční komise Václav Kříž, ale tuto funkci za něj vykonával tajemník Alois Červenka.

Dne 25. srpna 1961 byly provedeny volby nového předsedy a tajemníka (viz zpráva o provedené prověrce kontrolním odborem ONV v Tachově u MNV v Poloučanech z prosince 1961). Dosavadní předseda Josef Hošek byl zvolen tajemníkem MNV na místo Aloise Červenky, který začal pracovat na ONV v Tachově na kontrolním odboru. Do funkce předsedy byl zvolen dosavadní člen MNV Václav Sova. Odchodem tajemníka Aloise Červenky začal vést účetní evidenci a pokladní službu původně zvolený Václav Kříž, ale dle zápisu z provedené kontroly ONV v Tachově je zřejmé, že tuto činnost vůbec nezvládal a bylo doslova doporučeno: „pro neznalost účtování finančního pracovníka vyhledat nového schopnějšího účetního pracovníka“. Avšak ani práce ostatních členů a komisí MNV nebyla hodnocena kladně, neboť neplnili svoje úkoly a tím porušovali tehdy platné zákony a nařízení.

Ke změně ve funkci předsedy MNV došlo ještě na jaře roku 1962, kdy Václava Sovu vystřídal dosavadní předseda zemědělské komise Josef Kříž a Václav Sova byl zvolen třetím členem rady. Pokladní a účetní evidenci vedl v roce 1962 Karel Maroušek. Kdy přesně ke změně došlo, není možné pro absenci pramenů zjistit. V tomto složení funkcionáři působili až do zániku MNV v Poloučanech.

V rámci dalších územních změn obcí v okrese Tachov se v roce 1963 začala projednávat otázka sloučení obce Poloučany s obcí Okrouhlé Hradiště. V listopadu 1963 sloučení obcí schválily oba národní výbory a obec Poloučany (včetně části Dlouhé Hradiště) byla podle usnesení plenárního zasedání ONV v Tachově ze dne 31. ledna 1964 sloučena s účinností od 1. ledna 1964 s obcí Okrouhlé Hradiště, pro kterou byl stanoven název Okrouhlé Hradiště. Toto sloučení však nebylo konečné, neboť s účinností od 1. ledna 1980 došlo ke sloučení obce Okrouhlé Hradiště s obcí Konstantinovy Lázně, čímž se Poloučany (včetně části Dlouhé Hradiště) staly místní částí obce Konstantinovy Lázně.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

Dokumenty původce ukládal patrně ve spisovně MNV, která se patrně nacházela v úřadovně MNV v čp. 20. O tom, že ve spisovně nebyl zaveden žádný registraturní pořádek svědčí již první (a jediná) odborná prohlídka spisů. V jejím závěru je uvedeno, že „tajemník byl poučen, že veškeré písemnosti, které byly ponechány v úřadovně MNV složí podle povahy věci“. Zmíněná archivní prohlídka spisů se konala 18. listopadu 1953 za přítomnosti tajemníka MNV Bohumila Heizera, předsedy MNV Karla Marouška a zástupce ONV ve Stříbře Karla Otce. V Protokolu sepsaném téhož dne jsou uvedeny konkrétně alespoň některé dokumenty, které byly ve spisovně MNV uloženy. Ke skartaci byly, mimo jiné, předloženy 2 knihy zápisů ze zasedání rady MNV z let 1945-1953 (patrně i MSK a pléna – dnes nezvěstné). Dále byly předloženy jednací protokoly z let 1948-1950 (dnes nezvěstné) s tím, že v letech 1945-1948 nebyl jednací protokol veden (viz inv. č. 23!), stejně tak i v době od 1. 7. 1950-15. 5. 1952 (viz inv. č. 24!) a že od 16. 5. 1952 je jednací protokol „veden běžně“ (dnes nezvěstný). Dále byly předloženy „spisy z německé okupace – částečně“ (dnes patrně archiválie AO Poloučany). Mimo to byly předloženy spisy MNV z let 1945-1952. K archivní úschově ponechal zástupce ONV u MNV statistické doklady o provádění soupisu dobytka a osevních ploch (dnes patrně inv. č. 51-52) a konfiskace majetku německých občanů jakož i

konfiskační výměry (dnes inv. č. 37). Ani u jedné z vybraných položek však nebyla uvedena datace. V rámci odborné dohlídky bylo zároveň vyskartováno 1,5 q „papíru“. V protokolu je výslovně uvedeno, že „o ostatní materiál, který byl podroben přehledce není z hlediska archivního zájem“. K další úřední potřebě byly ponechány na MNV jak zápisy ze zasedání rady MNV, tak jednací protokoly a spisy z let 1952 a 1953.

Vybraný materiál byl rovněž ponechán ve spisovně MNV a k dalšímu kontaktu s tehdejší Okresním archivem ve Stříbře došlo až v roce 1957. Dne 15. února 1957 tehdejší okresní archivářka B. Lohrová žádala na základě výše uvedené archivní dohlídky o zaslání zápisů ze schůzí rady, jednacích protokolů a spisů z doby německé okupace. O vybraných dokumentech nebyla v žádosti žádná zmínka. Co bylo nakonec archivu zasláno není úplně jasné, protože EL JAF zavedený nástupcem B. Lohrové Vladimírem Bystrickým ke dni 18. prosinci 1957 evidoval 2 knihy z let 1947-1951 a 2 jednací protokoly z let 1946-1952. Až na první podací protokol jsou však ostatní archiválie nezvěstné a v archivním fondu jsou naopak dochovány archiválie, které byly původně zástupcem ONV vybrány pro archiv. Je tedy otázkou, zda EL JAF odpovídal reálnému stavu fondu, či zda spíše nebyl vyhotoven na základě tehdejší žádosti. V rubrice tématický popis fondu, která by snad mohla napovědět více, je uvedeno pouze „Hospodářství MNV. Materiál je mezerovitý a neúplný“. Podobně je ale vyplněna většina EL JAF, které byly tehdy poprvé zavedeny.

Z hlášení týkajícího se bytového hospodářství MNV ze dne 17. ledna 1961 vyplývá, že dům čp. 20 (tedy úřadovna MNV) byl ve špatném stavu a úřadovna MNV (společně s kanceláři JZD) byla umístěna do čp. 1. Přesto, že není zmíněno žádné datum, kdy k přesunu došlo, MNV muselo fungovat v domě čp. 1 jistě již v roce 1960.

K dalšímu kontaktu s okresním archivem již do zrušení MNV nedošlo. Po sloučení MNV byl dne 31. ledna 1964 sepsán Protokol o převzetí (likvidaci) MNV, kterého se zúčastnili 2 nejmenovaní zástupci MNV Poloučany, 2 nejmenovaní zástupci MNV Okrouhlé Hradiště, zástupce odboru vnitřních věcí, další úředník, jehož funkci nelze z protokolu přesně určit a zástupce okresního archivu V. Kleinhampl. Vzhledem k tomu, že protokol byl zapsán velmi nečitelně, je možné z něj zjistit pouze to, že pokladní agendu z let 1960-1963 převzal nástupnický MNV Okrouhlé Hradiště a „starou spisovou agendu neuspořádanou“ okresní archiv ve Stříbře. Zde také došlo 31. ledna 1964 k zapsání přírůstku 15 kartonů z let 1945-1960 do přírůstkové knihy (č. přírůstku 21). Tento stav však neodpovídá údajům, které byly tužkou dopsány do EL JAF (13 kartonů z let 1946-1952 a 2 knihy z let 1960-1961). Žádné další údaje však již nebyly do žádné rubriky EL JAF nikdy zaneseny.

Při vnitřní revizi archivních fondů, prováděné postupně po přestěhování archivu do Tachova bylo zjištěno, že fond obsahoval 14 kartonů a 5 úředních knih (stav k 3. lednu 2001). 9 razítek bylo do archivního fondu zaneseno v rámci generální inventury v roce 2001.

V letech 1946-1948 používala MSK v Poloučanech kulaté razítko s nápisem Místní správní komise Poloučany, okres Planá u M.L., i když oficiální název obce byl Poloučany.

MNV používal podací razítko podélně dělené s nápisem Místní národní výbor Poloučany, Došlo dne, Zn. a Počet příloh. Na některých dochovaných dokumentech byly v razítku vyplněny ukládací znaky, datum i počet příloh. Většina písemností však nebyla označována ukládacími znaky ani lhůtami a nikdy nebyly ukládány podle příslušných skupin. Na některých spisech jsou uváděna pouze čísla jednací a příslušný rok.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Před inventarizací byl archivní fond tvořen 5 úředními knihami, 9 razítky a 14 kartony, v nichž se však nacházely i úřední knihy. Celková metráž činila 1,75 bm. Při inventarizaci archivního fondu byly prověřeny archiválie nástupnického MNV Okrouhlé Hradiště, kde nebyly nalezeny žádné písemnosti týkající se MNV Poloučany.

V archivním fondu MNV Poloučany bylo provedeno vyřazení archiválií z evidencí NAD z důvodu přehodnocení významu (Protokol o vyřazení archiválií z evidencí NAD z důvodu přehodnocení významu č. j. SOAP/090-0370/2010 ze 4. 6. 2010 a schválený č. j. SOAP/008-2144/2010 z 21. 12. 2010), při němž byly vyřazeny tyto písemnosti: 1 kniha inventární z roku 1954, 3 pokladní knihy z let 1950, 1957-1958, 2 knihy dlužníků z let 1957-1960, 4 knihy pohledávek a dluhů z let 1954-1957, 2 knihy pohledávek z let 1958-1961, 6 peněžních deníků z let 1955-1961, 2 knihy materiálových zásob z let 1954-1959, spisy (stvrzenky, podací lístky, převodní poukázky, pokyny, nařízení a metodika ONV a KNV) z let 1946-1963 a 9 razítek z let [1950-1960] (viz otisky) v celkovém rozsahu 0,96 bm.

V archivním fondu byl ponechán 1 pokladní deník z let 1947-1953 z důvodu absence hlavních knih z let 1951-1952, 1 kniha inventární z let 1955-1960 z důvodu záznamu domů čp. 1 a čp. 20 uváděných jako úřadovny MNV a 1 likvidační strazza z let 1947-1949, ve které jsou údaje o jednotlivých funkcionářích jinde nezaznamenaných.

Po přemanimulování a správném určení evidenčních jednotek je v současnosti archivní fond MNV Poloučany tvořen 21 úředními knihami, 3 podacími protokoly a 5 kartony v celkovém rozsahu 0,79 bm.

Archivní fond byl uspořádán podle Metodického pokynu pro inventární zpracování archivních fondů národních výborů ve Státním oblastním archivu v Plzni č. j. SOAP/006-3120/2007.

Archivní fond MNV Poloučany není úplný a není ani známo, že by se nějaké dokumenty MNV nacházely ve spisovně nynějšího Obecního úřadu v Konstantinových Lázních. Z důležitých archiválií chybí knihy zápisů ze schůzí MSK, pléna a rady MNV a komisí, dále podací protokoly po roce 1956. Kronika obce nebyla po roce 1945 patrně nikdy zavedena.

Fyzický stav archivního fondu je dobrý.

Dochované archiválie jsou II. kategorie. Do I. kategorie by sice patřily i zápisy ze schůzí MNV, ale s ohledem na jejich torzovitost (spíše nahodilost) byly rovněž zařazeny do II. kategorie.

Jazykem archivního fondu je čeština.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Z dochovaných archiválií je možné upozornit např. na konfiskační agendu a agendu vztahující se k zemědělství. Archivní fond však celkem věrně odráží péči, kterou mu původce věnoval.

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky

Archivní fond MNV Poloučany uspořádala a archivní pomůcku sestavila Jana Zímová v červnu 2010 ve Státním okresním archivu Tachov.

V Tachově, 4. března 2011

Jana Zímová

Seznam použitých pramenů a literatury

I. Prameny

Státní okresní archiv Tachov

Archivní fondy:

Okresní národní výbor Planá, inv. č. 152, sign. I/21, kart. č. 32 Obecní věci všeobecně, 1945-1949

Okresní národní výbor Planá, inv. č. 152, sign. I/21, kart. č. 33 Obce seřazené podle abecedy, 1945-1949

Okresní národní výbor Tachov, sign. 129 Zápisy z revizí zrušených MNV obce N-P, 1956-1963

Okresní národní výbor Tachov, sign. 604/1 Slučování obcí a změny hranic obcí 1952-1989

Okresní národní výbor Stříbro, inv. č. 425, sign. 54, kart. č. 287 Reorganizace MNV 1950-1952, L-P

Okresní národní výbor Stříbro, inv. č. 543, sign. 603, kart. č. 706 Přehled o sloučení obcí

Okresní národní výbor Stříbro, sign. 129 Zápisy z revizí zrušených MNV obce P, 1957-1959

Okresní národní výbor Stříbro, inv. č. 487, sign. 603, kart. č. 513 Volby – zápisy o hlasování jednotlivých MNV 1954

Okresní národní výbor Stříbro, inv. č. 487, sign. 603, kart. č. 519 Volby – zápisy o sčítání hlasů 1954-1957

Okresní národní výbor Stříbro, inv. č. 203, sign. I/20 g, kart. č. 27 Členové MSK (MNV), obce P-S, 1945-1949

Prameny tištěné

Sbírka zákonů republiky Československé – ročníky 1949, 1950, 1954

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé – ročník 1945, 1948

Sbírka zákonů Československé socialistické republiky – ročník 1960

Seznam matričních obvodů v českých krajích. Praha : Ministerstvo vnitra, 1950

Úřední list republiky Československé – ročník 1945

Volby do ústavodárného Národního shromáždění dne 26. května 1946, část II. Volební výsledky podle obcí, sešit 2. Volební kraj V – VII Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, in: Zprávy Státního úřadu statistického, řada B, číslo 4-6, ročník XXVII. (1946) číslo 26-28

II. Literatura

HLEDÍKOVÁ, Zdeňka – JANÁK, Jan – DOBEŠ, Jan. *Dějiny správy v českých zemích : od počátků státu po současnost.* Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2005. ISBN 80-7106-709-1.

Příloha č. 1: Seznam použitých zkratk

AP – archivní pomůcka
bm – běžný metr
CO – civilní obrana
CVFP – celoroční výrobně finanční plán
č. j. – číslo jednací
čp. – číslo popisné
ČR – Česká republika
EL NAD – evidenční list Národního archivního dědictví
evid. – evidenční
inv. č. – inventární číslo
JZD – jednotné zemědělské družstvo
kart. – karton
KNV – krajský národní výbor
KSČ – Komunistická strana Československa
MAV NF – místní akční výbor Národní fronty
M.L. – Mariánské Lázně
MNV – místní národní výbor
MSK – místní správní komise
NDR – Německá demokratická republika
NF – národní fronta
NS – Národní shromáždění
odst. – odstavec
ONV – okresní národní výbor
OSK – okresní správní komise
PO – požární ochrana
PS-VB – pomocná stráž veřejné bezpečnosti
RMNV – rada místního národního výboru
Sb. – sbírky
sign. – signatura
TBC – tuberkulóza
VŽ – výbor žen

Příloha č. 2: Předsedové MSK a MNV v Poloučanech v letech 1945-1963

jméno předsedy	ve funkci od	ve funkci do
Ferdinand Furbacher	09. 11. 1945 (MSK)	říjen 1946
Karel Maroušek	14. 10. 1946 (MSK)	květen 1950
Vladimír Maroušek	18. 06. 1950 (MNV)	srpen 1951
Karel Maroušek	srpen 1951	květen 1954
Ferdinand Furbacher	26. 05. 1954	květen 1957
Václav Kříž	30.05. 1957	červen 1960
Josef Hošek	21. 06. 1960	25. 08. 1961
Václav Sova	25. 08. 1961	jaro 1962
Josef Kříž	jaro 1962	31. 12. 1963

Inventární seznam

Orgány národního výboru

1	Zápisy ze schůzí pléna a rady MNV a veřejné schůze (pouze torzo zápisů)	1951-1961	N 1
---	--	-----------	-----

Úřad národního výboru**I. Úřední knihy****A. Evidenční knihy**

2	Kniha inventární	1955-1960	K 1
---	------------------	-----------	-----

B. Účetní knihy

3	Hlavní kniha	1947-1948	K 2
4	Hlavní kniha	1949	K 3
5	Hlavní kniha	1950	K 4
6	Hlavní kniha	1953	K 5
7	Kniha příjmů	1955	K 6
8	Kniha příjmů	1956	K 7
9	Kniha příjmů	1957	K 8
10	Kniha příjmů	1958-1960	K 9
11	Kniha příjmů 1. 7. 1960-31. 12. 1960	1960	K 10
12	Kniha příjmů	1961	K 11
13	Kniha výdajů	1955	K 12
14	Kniha výdajů	1956	K 13
15	Kniha výdajů	1957	K 14
16	Kniha výdajů	1958	K 15
17	Kniha výdajů	1959-1960	K 16
18	Kniha výdajů 1. 7. 1960-31. 12. 1960	1960	K 17
19	Kniha výdajů	1961	K 18
20	Kniha výdajů	1962	K 19
21	Pokladní deník	1947-1953	K 20

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jednotka
22	Likvidační strazza	1947-1949	K 21

II. Spisový materiál

A. Registraturní pomůcky

23	Podací protokol 03. 01. 1946-15. 06. 1948	1946-1948	R 1
24	Podací protokol 07. 07. 1950-03. 05. 1952	1950-1952	R 2
25	Podací protokol 28. 12. 1954-31. 12. 1956	1954-1956	R 3

B. Spisy

Volby

26	Směrnice, pokyny, voličské seznamy, volby do MNV, ONV, KNV, NS, soudců okresních soudů, kandidátní listiny, voličské průkazy, zápisy o hlasování a sčítání hlasů, vyhlášky, volba členů MSK, odebrání volebního práva	1946-1961	N 1
----	---	-----------	-----

Organizace činnosti národního výboru

27	Oběžníky, pozvánky, pokyny, nařízení, hlášení pro ONV, plány práce MNV, osobní plán práce tajemníka MNV, plány práce jednotlivých komisí a VŽ, zápisy o předání a převzetí agendy MNV, celoobecní a sdružené závazky, potvrzení o povolení vycestovat do NDR a Polska	1947-1962	N 1
----	---	-----------	-----

Funkcionáři

28	Seznamy členů MNV a MSK, změny jednotlivých členů, členové trestní komise, ustavení místního tajemníka, zhodnocení práce tajemníka, přehledy účasti členů MNV a komisí na schůzích, posudky funkcionářů	1946-1962	N 1
----	---	-----------	-----

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. Jednotka
Kontrolní činnost			
29	Zprávy o výsledcích revizí finančního hospodaření MNV a periodické prověrky, zprávy o nápravných opatřeních, protokol o odborné archivní dohlídce	1953-1963	N 1
Bezpečnost, ochrana veřejného pořádku			
30	Nařízení, zprávy o pověsti občanů, seznam členů PS-VB v obci, šetření přestupků	1948-1963	N 1
Požární ochrana			
31	Pokyny, nařízení, hlášení o činnosti PO, protipožární prohlídky, požární a žňové hlídky, protipožární plán polesí Okrouhlé Hradiště, zápis o požárně bezpečnostní kontrole na MNV, sloučení dvou požárních jednot v obci Poloučany	1952-1963	N 1
Vojenské záležitosti, civilní obrana			
32	Klasifikační výkaz o počtu koní, vyhlášky, oznámení, nařízení, povolávací rozkazy, jmenné seznamy vojáků v záloze a branců, posudky branců	1951-1963	N 1
33	Zařazování osob do útvarů CO, školení velitelů a zástupců svépomocných útvarů CO	1961-1963	N 1
Evidence obyvatelstva, matriční záležitosti			
34	Odsun Němců (seznamy odsunutých Němců, soupisy německých uprchlíků, Poláků a Maďarů)	1946	N 1
35	Torzo přihlašovacích a odhlašovacích lístků obyvatel obce, pátrání po pobytu občanů, žádost Jaroslava Pazdery o vydání osvědčení o státní a národní spolehlivosti	1946-1953	N 1
36	Matriční záležitosti (navržení Josefa Kříže do sboru pro občanské záležitosti v rámci nového uspořádání matričních obvodů, oznámení o narození a úmrtí, nařízení o převzetí matrik od farních úřadů)	1950-1962	N 1

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. Jednotka
---------	-------	---------------	----------------

Evidence a správa majetku

37	Zápisy z provedených inventarizací majetku MNV, přehledy o hospodaření obce na zkonfiskovaném zemědělském majetku, vyúčtování přídělců, určení národní správy, konfiskační výměry, převody nemovitostí, dražební vyhlášky, seznamy majitelů nemovitostí, žádost MSK o konfiskovaný majetek, převzetí opravených domů k dosídlení, hlášení pro ONV o počtech domů a hřbitova ve vlastnictví MNV	1946-1963	N 2
----	--	-----------	-----

38	Dědické záležitosti	1960-1961	N 2
----	---------------------	-----------	-----

Finanční hospodaření

39	Rozpočty a účetní závěrky obce, pokyny, nařízení, plán finančního přidělu z ústředního rozpočtu na roky 1961-1965, rozpočty školní obce	1945-1963	N 2
----	---	-----------	-----

Místní daně a poplatky

40	Výkazy místních daní a poplatků, rozpisy daní a poplatků, výměrové seznamy poplatků a daní, přiznání k domovní dani, zpráva o dohlídce na vyměření a vybírání místních daní a poplatků	1946-1963	N 3
----	--	-----------	-----

Plánování

41	Programový akční plán obce na období 1957-1960 a plán akce Z na období 1960-1965	1956-1960	N 3
----	--	-----------	-----

Výstavba

42	Plán prací akce „5 M“ a akce „Z“, zápisy, pokyny a hlášení o průběhu prací, souhlas ke stavbě mostní váhy, zděné kůlny, kravína, drůbežárny, oprava úřadovny MNV, výstavba vodovodu pro JZD, oprava obecních cest	1948-1963	N 3
----	---	-----------	-----

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. Jednotka
Místní hospodářství			
43	Oznámení o odstřelech na Hradišťském Vrchu	1953-1957	N 3
44	Výkazy o rozvíjení a rozšiřování služeb pro obyvatelstvo a výroby z místních zdrojů v drobných provozovnách MNV	1960-1961	N 3
Živnosti			
45	Rozhodnutí o přidělení hostinské živnosti, zápis o provedení vyúčtování hostinské živnosti	1945-1950	N 3
Bytové hospodářství			
46	Výkazy o hospodaření s byty, vyhláška o hospodaření s byty	1953-1961	N 3
Doprava			
47	Výkaz o místních komunikacích, dopravní obslužnost, zajištění sjízdnosti silnic, administrativní dohoda na komunikaci ve správě MNV	1954-1963	N 3
Obchod			
48	Zásobování obce pojízdnou prodejnou, nařízení pro plynulé zásobování obce pivem	1952-1963	N 3
Pracovní síly			
49	Regulace zaměstnanosti a pohybu pracovních sil, porušení pracovní morálky, výpomoc zemědělců lesnímu závodu	1951-1961	N 3
Zemědělství			
50	Zemědělské družstevnictví (JZD, oznámení o sloučení JZD, plány práce, seznam členů JZD, vyloučení F. Fürbachera z členství v JZD, zápis z projednání CVFP v JZD v Poloučanech)	1953-1962	N 3

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jednotka
Zemědělská výroba			
51	Zemědělská statistika (závodové listy, počty osob trvale činných v zemědělství, sběrné listy soupisů hospodářských zvířat, sběrné listy a obecní přehledy o plochách osevu)	1946-1963	N 4
52	Závodové dotazníky a listy sčítání ploch kultur, evidenční listy o plochách kultur	1945-1961	N 5
53	Živočišná a rostlinná výroba (smlouvy o rostlinné a živočišné výrobě, plány práce, rozpisové sumáře, evidenční listy, výměry kultur)	1948-1962	N 5
54	Ochranná opatření proti škůdcům	1952-1954	N 5
55	Veterinární opatření	1952-1959	N 5
Zemědělská půda			
56	Přídělové řízení, výměry přidělených pozemků, žádosti o povolení služebnosti na obecním pozemku, popisy a ocenění přidělených domků, soupis zemědělské půdy, živého i mrtvého inventáře u původních majitelů, evidenční listy, scelení parcel, zajištění agrochemického zkoušení půd, záznam o dražbě obecních pastvin, dotaz na zemědělský majetek devizového cizince Josefa Merkera původem z Poloučan	1945-1963	N 5
57	Pozemnostní archy	1947-[1955]	N 5
Povinné dodávky a výkup zemědělských produktů			
58	Pokyny, nařízení, přehledy a výkazy plnění dodávkových úkolů, seznam povinných dodávek	1946-1962	N 5
Lesní hospodářství			
59	Předání obecních lesů do majetku státních lesů, rozpis těžby dřeva	1953-1954	N 5
Vodní hospodářství			
60	Rozbor vody, dohoda o používání vody	1953-1959	N 5

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jednotka
Ochrana životního prostředí			
61	Odpadové suroviny (rozpisy plánu sběru odpadových surovin)	1958-1960	N 5
Zdravotnictví			
62	Povinné očkování dětí proti obrně, neštovicím, záškrtu, TBC, seznamy dětí a celkové počty obyvatel, povinné hromadné rentgenové vyšetření	1950-1961	N 5
Sociální péče			
63	Hlášení o občanech cikánského původu, šetření potřebnosti sociální podpory	1951-1961	N 5
Školství			
64	Stanovení školního obvodu, zápis dětí do školy, vyjádření k poskytnutí krajského stipendia pro studenta	1953-1961	N 5
Kultura			
65	Kulturní a osvětová činnost v obci	1953-1960	N 5
Ochrana přírodních a kulturních památek			
66	Zřízení státní archeologické rezervace „Hradištský vrch“ včetně mapky navrhované rezervace	1957	N 5

Název archivní pomůcky (archivního fondu):	Místní národní výbor Poloučany
Značka archivního fondu:	MNV Poloučany
Časový rozsah:	1945-1963
Počet evidenčních jednotek:	29 (21 úředních knih, 3 podací protokoly, 5 kartonů)
Počet inventárních jednotek:	66
Rozsah v bm:	0,79
Stav ke dni:	4. března 2011
Zpracovatelka archivního fondu:	Jana Zímová
Zpracovatelka archivní pomůcky:	Jana Zímová
Počet stran:	22
Počet exemplářů:	5
Pomůcku schválil:	Mgr. Jan Edl dne 04. 03. 2011 čj. SOAP/090-0122/2011